T072 BL 2 (144) Nói Rõ Phẩm Tạp Tụng Thứ Tám-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 30 609

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 30
Phaàn 2: NEÂU DAÃN VEÀ PHAÅM TAÏP TUÏNG VAØ PHAÙP

OAI NGHI

NOÙI ROÕ PHAÅM TAÏP TUÏNG THÖÙ TAÙM

Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Toân giaû Taát-laêng-giaø-baø-tha ñang soáng trong thoân, haèng ngaøy ñi qua beân kia soâng Haèng khaát thöïc. Khi ñeán bôø soâng Haèng, thaày lieàn noùi nhö sau: - Thuû-ñaø-la, ngöøng laïi. Ta muoán ñi qua. Nöôùc lieàn ngöøng chaûy. Khi qua roài, thaày laïi noùi: - Thuû-ñaø-la, ngöôi cöù chaûy. Theá laø nöôùc chaûy laïi nhö cuõ. Thuûy thaàn khoâng vui lieàn ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng qua moät beân, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Toân giaû Taát-laêng-giaø-baø-tha noùi nhöõng lôøi quaù coäc caèn nhö: “Ngöøng laïi Thuû-ñaø-la, chaûy ñi Thuû-ñaø-la”. - Haõy goïi Taát-laêng-giaø-baø-tha ñeán ñaây. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy baïch Theá Toân! - Thaàn soâng Haèng ñaõ traùch moùc oâng nhö treân, vaäy oâng haõy ñeán saùm hoái oâng ta. Taát-laêng-giaø-baø-tha beøn ñeán ñoù, noùi: - Toâi xin loãi, Thuû-ñaø-la. - Tröôùc cuõng goïi Thuû-ñaø-la, giôø cuõng goïi Thuû-ñaø-la, coù khaùc gì ñaâu maø noùi laø xin loãi. Taát-laêng-giaø-baø-tha, chæ tröø taùm vò ñaïi Thanh vaên cuûa Phaät, ngoaøi ra taát caû thaûy ñeàu goïi laø Thuû-ñaø-la. Keå caû caùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, caùc Thöôïng toïa thaûy ñeàu goïi laø Thuû-ñaø-la taát. Caùc Tyø-kheo baøn nhau:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 30 610

- Toân giaû Taát-laêng-giaø-baø-tha, thaäm chí ñoái vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø- leâ cuõng ñeàu goïi laø Thuû-ñaø-la. Nhöng ñaâu coù phaûi chæ moät ngöôøi naøy laø Baø-la-moân xuaát gia; Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp, Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân v.v..., cuõng ñeàu laø Baø-la-moân xuaát gia maø ñaâu coù goïi nhö theá. Vaäy, chuùng ta phaûi

laøm yeát-ma cöû toäi. Theá roài Tyø-kheo Taêng beøn taäp hôïp. Khi aáy, Taát-laêng-giaø-baø-tha ñang ngoài thieàn, khoâng ñeán. Taêng beøn sai söù ñeán goïi. Söù giaû ñeán ñoù ñaäp cöûa, noùi: - Chuùng Taêng ñang taäp hoïp, cho goïi Tröôûng laõo. Khi aáy, Taát-laêng-giaø-baø-tha quaùn saùt, thaáy Tyø-kheo Taêng taäp hoïp ñònh laøm yeát-ma cöû toäi mình, lieàn duøng thaàn löïc kìm cheá Tyø-kheo söù giaû ñöùng yeân taïi cöûa, khoâng theå ñi ñöôïc. Chuùng Taêng thaáy söù giaû ñi laâu khoâng trôû veà, laáy laøm laï, beøn sai Tyø-kheo khaùc ñeán goïi. Vò Tyø-kheo sau ñeán, lieàn caàm tay Tyø-kheo söù giaû tröôùc keùo ñi, thì Tröôûng laõo Taát-laêng-giaø-baø-tha cuõng laïi laøm pheùp cho dính vaøo nhau, khoâng theå ñi ñöôïc. Nhö vaäy heát söù giaû naøy ñeán söù giaû khaùc ñeàu dính vaøo nhau, khoâng theå ñi ñöôïc. Caùc Tyø-kheo beøn traùch cöù: - Trong chuùng ñaâu phaûi chæ coù moät ngöôøi naøy coù ñaïi thaàn tuùc? Toân giaû Ñaïi Muïc-lieân haù khoâng coù naêng löïc naøy sao? Vaäy haõy laøm yeát-ma phuùc phaït teà thuûy teá (xöû vaéng maët). Phaät duøng thaàn tuùc töø hö khoâng ñi ñeán, tuy bieát Ngaøi vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: - Caùc oâng ñang laøm gì ñoù? - Baïch Theá Toân! Taát-laêng-giaø-baø-tha chæ töø taùm vò ñaïi Thanh vaên cuûa Nhö Lai, ngoaøi ra keå caû Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ oâng ñeàu goïi laø Thuû- ñaø-la. Khi Taêng muoán laøm yeát-ma cöû toäi, taäp hoïp thì oâng khoâng ñeán. Khi sai söù ñeán goïi, thì oâng laïi duøng thaàn tuùc kìm cheá, khieán söù giaû dính chuøm vaøo nhau, maø oâng vaãn khoâng ñeán. Do ñoù, Taêng ñònh laøm yeát-ma teà thuûy teá (xöû vaéng maët) phuùc phaït. Theá roài, Phaät noùi: - OÂng aáy seõ ñeán. Taát-laêng-giaø-baø-tha taâm lieàn khai thoâng, boãng choác ñeán ñöùng tröôùc Phaät. Phaät lieàn noùi vôùi Taát-laêng-giaø-baø-tha: - OÂng coù loãi khi noùi Thuû-ñaø-la, neân caùc vò phaïm haïnh cheâ traùch oâng. - Baïch Theá Toân! Vaäy con phaûi laøm sao? Con khoâng kieâu maïn, cuõng khoâng töï ñaïi khinh mieät ngöôøi khaùc. Nhöng khi con goïi Hoøa thöôïng, A- xaø-leâ, caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo thì tieáng noùi phaùt ra lieàn thaønh Thuû-ñaø-

la. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - OÂng Taát-laêng-giaø-baø-tha naøy khoâng phaûi kieâu maïn cuõng khoâng phaûi töï ñaïi khinh mieät ngöôøi khaùc. Töø naêm traêm ñôøi trôû laïi ñaây thöôøng sinh trong nhaø Baø-la-moân neân caùi taäp khí noùi Thuû-ñaø-la chöa boû ñöôïc. Ñoaïn, Phaät quay laïi noùi vôùi Taát-laêng-giaø-baø-tha: - OÂng töø voâ thæ sinh töû ñeán nay, tham duïc, saân haän, ngu si coøn coù theå nhoå heát vónh vieãn, maø taäp khí cuûa naêm traêm ñôøi laïi khoâng theå töø ñöôïc. Töø nay veà sau, ñöøng noùi tieáng Thuû-ñaø-la. Nghe Theá Toân daïy, vì loøng cung kính neân vónh vieãn oâng khoâng noùi nhö theá nöõa. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø Tam-baø-tha. 1. Moät thoá daàu: Sau khi Ñöùc Theá Toân Nieát-baøn, caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo ôû Tyø-xaù- ly, luùc aáy coù moät khaùch buoân nhaân dòp Töï töù môøi Tyø-kheo-ni Phaùp-döï. Tyø-kheo-ni naøy thöôøng sai moät ñeä töû y chæ ñeán nhaø aáy laáy nhöõng vaät caàn duøng. Khi aáy, ñeä töû y chæ khoâng xöng teân thaày, khoâng töï xöng teân mình maø chæ noùi troáng: - Toâi caàn daàu. Ñaøn-vieät beøn ñöa daàu. Theá roài, coâ ta töï söû duïng. Sau ñoù, ñaøn-vieät kieåm tra laïi thì soá daàu aáy khoâng ñeán tay Ni sö. Ñeä töû y

chæ loøng sinh nghi ngôø hoái haän, beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni. Caùc Tyø-kheo-ni baûo raèng coâ phaïm toäi Ba-la-di nhöng cuõng khoâng chaéc laém, lieàn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo noùi: - Tuy laáy moät caùch môø aùm, nhöng coù ñaøn-vieät cho neân chæ phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø moät thoá daàu. 2. Laáy thöùc aên: Baáy giôø, coù ñaøn-vieät ñeán moät Tinh xaù taïi thaønh Xaù-veä cuùng döôøng trai phaïn cho chuùng Taêng. Khi aáy, coù moät Tyø-kheo aên phaàn mình xong laïi laáy theâm moät phaàn nöõa. Ngöôøi phuï traùch doïn côm hoûi: - Tröôûng laõo laáy phaàn cho ai theá? - Laáy phaàn cho toâi. - Theá thì phaàn aên roài laø cuûa ai? - Cuõng cuûa toâi. Luùc aáy, Tyø-kheo noùi: - Thaày phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng caùc Tyø-kheo khoâng chaéc laém, beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-

kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo noùi: - Caùi mình khoâng ñöôïc maø laáy, nhöng coù chuû cho neân chæ phaïm toäi Thaâu lan. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø laáy thöùc aên. 3. Nuoâi beänh: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn coù moät Tyø-kheo beänh tranh caõi vôùi Tyø-kheo nuoâi beänh. Hoâm aáy coù ñaøn- vieät ñeán Tinh xaù cuùng döôøng trai phaïn cho chuùng Taêng. Tyø-kheo beänh suy nghó: “Hoâm nay oâng aáy chaéc gì laáy côm cho ta?”, beøn nhôø moät Tyø- kheo khaùc laáy côm. Cuøng luùc aáy, Tyø-kheo nuoâi beänh suy nghó: “Hoâm nay ai seõ laáy côm cho ngöôøi aáy ñaây?” Theá laø roát cuoäc tôùi hai ngöôøi ñi laáy côm. Baáy giôø, ngöôøi doïn côm hoûi Tyø-kheo nuoâi beänh: - Thaày laáy côm cho ai vaäy? - Laáy côm cho Tyø-kheo moã bò beänh. Laïi hoûi ngöôøi laáy côm giuùp: - Thaày laáy côm cho ai? - Laáy côm cho Tyø-kheo moã bò beänh. Caùc Tyø-kheo lieàn noùi: - Thaày phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng hoï cuõng khoâng chaéc laém, beøn ñeán hoûi Tyø-kheo Tröôûng laõo. Tyø-kheo Tröôûng laõo ñaùp: - Ngöôøi ñöôïc nhôø laáy côm naøy khoâng coù toäi. Nhöng Tyø-kheo beänh tranh caõi vôùi Tyø-kheo nuoâi beänh, roài khoâng noùi vôùi Tyø-kheo nuoâi beänh maø nhôø ngöôøi khaùc laáy côm thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coøn ngöôøi nuoâi beänh tranh caõi vôùi Tyø-kheo beänh, roài khoâng hoûi maø ñi laáy côm giuùp cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø nuoâi beänh. 4. Mieáng thòt cuûa chim: Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn thuoäc thaønh Xaù Ve, luùc aáy, coù Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc beøn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc thì boãng döng coù con chim ngaäm cuïc thòt chôït rôi vaøo trong baùt cuûa Tyø- kheo. Tyø-kheo beøn ñem veà Tinh xaù luoäc chín ñeå aên, roài chia cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo hoûi: - Tröôûng laõo! Thaày nhaët ñöôïc mieáng thòt naøy ôû ñaâu vaäy? Thaày beøn trình baøy laïi ñaày ñuû söï vieäc keå treân. Caùc Tyø-kheo noùi: - Thaày phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng hoï cuõng khoâng chaéc laém, beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo noùi:

- Suùc sinh khoâng thuoäc veà ai caû. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø mieáng thòt cuûa chim. 5. Mieáng thòt cuûa boïn cöôùp: Sau khi Ñöùc Theá Toân

Nieát-baøn, caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo soáng taïi thaønh Vöông xaù. Vaøo luùc ban ñeâm coù boïn cöôùp baét troäm traâu roài chuùng ñem vaøo röøng Thi Ñaø moå thòt maø aên nhöng aên khoâng heát. Chuùng beøn hoûi Tyø-kheo ñang ngoài thieàn trong röøng: - Toân giaû coù caàn thòt khoâng? - Caàn. Töùc thì chuùng cho Tyø-kheo ñaày baùt. Tyø-kheo beøn ñem veà Tinh xaù maø aên roài chia cho caùc Tyø-kheo khaùc. Caùc Tyø-kheo khaùc hoûi: - Tröôûng laõo ñöôïc thòt naøy ôû ñaâu vaäy? Thaày beøn trình baøy laïi ñaày ñuû söï vieäc keå treân. Caùc Tyø-kheo noùi: - Tröôûng laõo! Thaày laáy vaät cuûa boïn cöôùp ñuû naêm tieàn phaïm toäi Ba-la-di. Theá nhöng hoï khoâng chaéc laém, beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo noùi: - Ngöôøi xuaát gia nhaän vaät coù chuû boá thí duøng vaät aáy nhö phaùp hay khoâng nhö phaùp ñeàu khoâng coù toäi. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø mieáng thòt cuûa boïn cöôùp. 6. Thòt heo: Luùc aáy ôû thoân Ñeà Baø coù boïn aên troäm, baét troäm heo moå thòt maø aên. Caùc ñaàu, chaân coøn thöøa chuùng boû laïi, roài ra ñi. Baáy giôø, coù Tyø-kheo thaáy theá beøn ñem veà Tinh xaù naáu chín roài aên, ñoàng thôøi chia cho caùc Tyø-kheo khaùc. Caùc Tyø-kheo hoûi: - Thaày ñöôïc thòt naøy ôû ñaâu vaäy? Thaày beøn trình baøy laïi ñaày ñuû söï vieäc keå treân. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñaùng giaù naêm tieàn phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng hoï khoâng chaéc laém, beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo hoûi ngöôøi laáy thòt: - Thaày laáy vôùi taâm gì? - Töôûng vaät khoâng coù chuû maø laáy. - Töôûng vaät khoâng coù chuû maø laáy thì khoâng coù toäi. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø thòt heo. 7. Ñaïp phuï nöõ: Coù moät Tyø-kheo ôû Tinh xaù Kyø-hoaøn taïi thaønh Xaù-veä, ñeán giôø khaát thöïc thaày beøn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc, roài ñeán moät nhaø kia. Luùc aáy, ngöôøi ñaøn baø noùi:

- Tyø-kheo haõy vaøo ñaây, chuùng ta cuõng laøm vieäc nhö theá. - Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm. - Neáu thaày khoâng laøm theo yù toâi thì toâi seõ noùi laø thaày cöôõng hieáp toâi nhö vaäy, nhö vaäy. Tyø-kheo vì sôï neân phaûi vaøo nhaø. Khi thaày vaøo nhaø roài, ngöôøi ñaøn baø aáy beøn noùi vôùi ñöùa noâ tyø giöõ cöûa: - Ta vôùi Tyø-kheo haønh daâm. Ngöôøi ñaøn baø aáy khi vaøo ñeán phoøng, loøng duïc khôûi leân maõnh lieät beøn naèm xuoáng. Tyø-kheo lieàn ñaïp cho moät ñaïp roài boû ñi. Ñöùa noâ tyø giöõ cöûa hoûi thaày: - Toân giaû laøm xong roài sao? - Xong roài. Luùc aáy taâm Tyø-kheo sinh nghi ngôø, hoái haän, beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo noùi: - Thaày duøng chaân ñaïp ngöôøi phuï nöõ neân phaïm toäi Thaâu lan. Khoâng laøm maø noùi coù laøm, phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø ñaïp phuï nöõ. 8. Xay boät: Baáy giôø, coù Tyø-kheo ôû Tinh xaù Kyø-hoaøn taïi thaønh Xaù-veä, ñeán giôø khaát thöïc beøn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh, tuaàn töï khaát thöïc. Tôùi moät nhaø kia, boãng thaáy moät ngöôøi phuï nöõ ngoài xay boät, y phuïc khoâng che kín thaân hình. Thaáy theá, loøng duïc sinh khôûi, Tyø-kheo noùi: - Naøy chò em! Toâi muoán aên boät. Ngöôøi phuï nöõ aáy beøn cho boät. Taâm Tyø-kheo sinh nghi ngôø, hoái haän ñeán hoûi Tyø-kheo Tröôûng laõo. Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi thaày: - OÂng duøng taâm gì noùi ñieàu ñoù? - Taâm tham duïc. Theá roài, hoï sai söù giaû

ñeán hoûi ngöôøi phuï nöõ aáy. Ngöôøi aáy noùi: - Toâi ñang ngoài choøm hoåm döôùi ñaát xay boät thì Tyø-kheo ñeán xin boät. Toâi lieàn cho thaày. Söù giaû trôû veà trình baøy laïi nhö treân. Tröôûng laõo Tyø-kheo noùi: - Coâ aáy hieåu nghóa maø khoâng hieåu aån yù neân phaïm toäi Thaâu lan. Cho ñeán: Neáu khoâng hieåu nghóa cuõng khoâng hieåu aån yù thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø xay boät. 9. Traâu ngheù: Taïi nöôùc Baït Kyø coù ngöôøi thaû traâu ngheù aên gaàn Tinh xaù. Traâu ngheù ñi vaøo Tinh xaù, aên caùc hoa quaû, huùc ñoå caùc hình töôïng. Thaày tri söï

noùi vôùi keû chaên traâu: - OÂng haõy coi chöøng con traâu oâng caån thaän, chôù ñeå noù phaù phaùch. Thaày nhaéc nhôû tôùi ba laàn maø vieäc ñoù khoâng chaám döùt. Thaày beøn noåi giaän, daét traâu vaøo nhoát trong phoøng, roài ñoùng cöûa laïi, ñi vaøo thoân xoùm khaát thöïc. Nhöng khi ñeán giöõa ñöôøng laïi suy nghó: "Trong phoøng coù nhieàu Daï xoa, bieát ñaâu noù seõ gieát cheát con traâu ngheù", beøn trôû veà laïi Tinh xaù, môû cöûa xem thì thaáy con traâu ngheù ñaõ cheát. Tyø-kheo hoaûng sôï lieàn ñem noù boû vaøo trong caàu tieâu cuûa chuùng Taêng, roài boû ñi. Ngöôøi chaên traâu beøn ñeán hoûi thaày: - Thaày coù thaáy con traâu ngheù toâi ñaâu khoâng? - Khoâng thaáy. Theá nhöng, taâm Tyø-kheo sinh nghi, lieàn hoûi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø- kheo khoâng theå quyeát ñònh ñöôïc beøn ñeán hoûi vò Tröôûng laõo. Vò Tröôûng laõo noùi: - Daét traâu vaøo thaû trong phoøng roài ñoùng cöûa laïi thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Ñem boû vaøo trong caàu tieâu cuûa chuùng Taêng thì phaïm toäi Thaâu lan. Thaáy maø noùi khoâng thaáy thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø thaû traâu ngheù. 10. Boû vôï: Baáy giôø, taïi aáp Ca-thi Kyø Lôïi coù moät oâng giaø ñoan nghieâm, boû vôï xuaát gia. Baø vôï oâng beøn ñi theo, ñeán ôû beân ngoaøi phoøng oâng, xe sôïi. OÂng baûo baø: - Baø ñi ñi! Toâi laø ngöôøi xuaát gia khoâng caàn ñeán baø nöõa. - Toân giaû! Toâi xe sôïi ôû ñaây ñaâu coù phöông haïi gì? Vì muoán luùc naøo cuõng ñöôïc troâng thaáy Toân giaû, toâi khoâng theå rôøi xa ñöôïc. OÂng giaø aáy nhaéc nhôû nhieàu laàn nhöng baø kia vaãn khoâng ñi. OÂng beøn ñem y baùt vöùt boû, roài ra ñi. Khi aáy, coù ngöôøi phuï nöõ gaëp oâng aáy beøn noùi vôùi baø vôï: - OÂng choàng baø boû ñi roài. Nghe theá, baø lieàn ñuoåi theo, ñeán khi baét kòp beøn naém y thaày ñöùng ôû giöõa ñöôøng, noùi: - Thaày haõy vì toâi ñöøng ñi. Toâi seõ cung caáp y baùt vaø thuoác chöõa beänh cho thaày. - Toâi laø ngöôøi xuaát gia, theo pheùp taéc khoâng neân nhö vaäy. Tuy vaäy, baø vaãn khoâng chòu buoâng ra. OÂng töùc giaän cöïc ñoä, lieàn caàm y baùt ñeå moät choã, ñaùnh baø moät traän nhöø töû, roài boû ñi. Theá roài, loøng oâng sinh nghi ngôø hoái haän, beøn ñem söï vieäc treân hoûi moät vò Tyø-kheo trì luaät laø Da-xaù. Da-xaù noùi:

- Noåi saân ñaùnh ñaøn baø thì phaïm toäi Ba-la-di. Caùc Tyø-kheo nghe theá, lieàn noùi vôùi thaày: - Söï phaùn xeùt nhö theá khoâng ñuùng. Neáu thaày muoán heát nghi, neân ñeán nuùi Chi ñeà hoûi Toân giaû trì luaät laø Thoï-ñeà-ñaø-baø chaéc

chaén seõ ñöôïc quyeát ñoaùn döùt khoaùt. Nghe theá, thaày lieàn ñi nhöng ñeán ñoaïn ñöôøng ngang qua Caâu- dieäm-di, boãng gaëp moät coâ gaùi baùn söõa. Coâ ta thaáy oâng giaø aáy ñeïp trai, loøng duïc phaùt sinh, beøn noùi: - Sa-moân! Coù muoán cuøng haønh daâm thì haõy ñeán ñaây. OÂng giaø aáy beøn suy nghó: "Ta ñaõ phaïm toäi Ba-la-di roài, ñaâu coøn gì nöõa?", theá laø cuøng haønh daâm vôùi coâ ta. Ñoaïn, thaày ñeán choã vò trì luaät thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc keå treân. Vò trì luaät beøn noùi: - Vì sao maø Da-xaù cheá ra ñeán naêm phaùp Ba-la-di? Töùc giaän ñaùnh phuï nöõ thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Cuøng haønh daâm vôùi coâ gaùi baùn söõa thì phaïm toäi Ba-la-di. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø boû vôï. 11. Caùch vaùch: Nöôùc Phaát-ca-la coù hai Tinh xaù cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ôû caùch vaùch nhau. Khi aáy, Tyø-kheo khôûi taâm duïc beøn ñöùng caùch vaùch noùi chuyeän vôùi Tyø-kheo-ni suoát ñeâm. Theá roài, Tyø-kheo sinh taâm hoaøi nghi hoái haän, beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo hoûi: - Thaày coù taâm gì khi noùi chuyeän? - Taâm tham duïc, thöa Tröôûng laõo. - Neáu vôùi taâm tham duïc nhö vaäy thì cöù moãi lôøi noùi phaïm moãi toäi Vieät-tyø-ni. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø caùch vaùch. 12. Boá-taùt: Khi aáy, Tyø-kheo ôû thoân Phaát-ca-la cuøng vôùi Tyø-kheo ôû A-luyeän- nhaõ boá-taùt taïi moät choã. Tyø-kheo ôû A-luyeän-nhaõ teân laø Phaát-hi-loã, voán coù ñöùc haïnh vaø danh tieáng neân ñöôïc nhieàu lôïi döôõng. Tyø-kheo ôû thoân xoùm thaáy theá beøn sinh taâm taät ñoá. Luùc aáy, Tröôûng laõo Phaát-hi-loã ñeán ngaøy möôøi boán boá-taùt beøn vaøo thoân xoùm noùi vôùi Tyø-kheo ôû thoân xoùm: - Tröôûng laõo! Chuùng ta cuøng boá-taùt. - Ngaøy möôøi laêm toâi môùi boá-taùt. - Toâi bieát tính soá ngaøy, kyø naøy phaûi boá-taùt vaøo ngaøy möôøi boán. - Toâi khoâng laøm, ngaøy möôøi laêm toâi môùi boá-taùt. Phaát-hi-loã thuyeát phuïc nhö vaäy ñeán ba laàn maø vò kia vaãn khoâng nghe theo neân thaày ra veà. Khi thaày ñi roài, Tyø-kheo ôû trong thoân beøn boá-

taùt. Saùng hoâm sau, Phaát-hi-loã ñeán trôû laïi noùi vôùi Tyø-kheo ôû thoân xoùm: - Tröôûng laõo! Chuùng ta haõy cuøng boá-taùt. - Toâi ñaõ boá-taùt xong roài. Thaày ñaõ laøm traùi vieäc boá-taùt. Toâi khoâng cuøng höôûng chung phaùp thöïc, vò thöïc vôùi thaày nöõa. Khi aáy, Phaát-hi-loã heã boá-taùt ngaøy möôøi boán thì ngaøy möôøi boán ñeán, boá-taùt ngaøy möôøi laêm thì ngaøy möôøi laêm ñeán. Theá nhöng, caû hai möôi naêm ñaàu ñeàu khoâng ñöôïc boá-taùt. Luùc aáy, coù moät thieän quyû thaàn voán kính troïng Phaát-hi-loã beøn ñeán trong nuùi Chi Ñeà, noùi vôùi Toân giaû Thoï-ñeà-ñaø-baø nhö sau: - Thöa Toân giaû! Hieän nay ôû taïi xoùm laøng kia coù Toân giaû Tyø-kheo baát thieän, khoâng tuøy thuaän, laøm ñieàu phi phaùp, thöôøng naõo loaïn Phaát Hi Loã, kính mong Toân giaû ñeán giaûi quyeát vieäc aáy. Toân giaû Thoï Ñeà nghe theá beøn suy nghó: "Neáu ta ñeán nôi A-luyeän- nhaõ tröôùc thì Tyø-kheo hung aùc ôû thoân xoùm nghe ñöôïc seõ khoâng chia xeû phaùp thöïc, vò thöïc cuøng ta. Nghó theá, thaày lieàn ñi ñeán choã Tyø-kheo ôû thoân xoùm. Luùc aáy, thieän quyû thaàn laïi noùi vôùi Toân giaû Phaát-hi-loã: - Thöa Toân giaû! Toân giaû Thoï-ñeà-ñaø-baø hieän giôø ñang ôû taïi thoân xoùm. Toân giaû neân ñeán ñoù thaêm hoûi. Nghe theá, thaày lieàn ñeán ñoù thaêm hoûi. Thaêm hoûi xong, ngoài sang moät

beân. Toân giaû Thoï-ñeà-ñaø-baø beøn hoûi thaày: - Thaày laø Phaát Hi Loã phaûi khoâng? - Thöa vaâng. - Naøy Tueä maïng! Thaày laøm traùi vieäc boá-taùt phaûi khoâng? - Traùi vieäc boá-taùt hay khoâng traùi boá-taùt hoâm nay seõ bieát. Töø 20 naêm nay, heã boá-taùt ngaøy möôøi boán thì toâi ñeán ngaøy möôøi boán, boá-taùt ngaøy möôøi laêm thì toâi ñeán ngaøy möôøi laêm. Nhö vaäy laø traùi boá-taùt hay khoâng traùi boá-taùt, Toân giaû töï bieát. - Naøy Tueä maïng! Ñoù laø thuaän vôùi phaùp Phaät. Nhöng Tyø-kheo ôû thoân xoùm khoâng tuøy thuaän. Thoï cuï tuùc trong hai möôi naêm maø khoâng theå goïi laø thoï cuï tuùc, yeát-ma maø khoâng ñöôïc goïi laø yeát-ma. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø boá-taùt. 13. Hai tröôøng hôïp nöôùc traùi caây: Luùc aáy, taïi nöôùc Öu-xaø-ni coù keû phaïm vöông phaùp, neân bò chaët caû chaân tay, roài ñem boû vaøo röøng Thi Ñaø gaàn choã cuûa Tyø-kheo ôû A-luyeän- nhaõ. Theá roài, oâng ta laàn hoài ñeán choã Tyø-kheo, noùi: - Thöa thaày! Toâi raát ñoùi khaùt, thaày cho toâi xin moät ít thöùc aên. - Khoâng coù thöùc aên.

- Thöa thaày! Xin thaày haõy thöông toâi. Toâi bò caû hai noãi thoáng khoå: moät laø noãi khoå bò chaët caû tay chaân; hai laø noãi khoå bò ñoùi khaùt. - Khoâng coù thöùc aên, chæ coù nöôùc Toâ-tyø-la, oâng coù caàn khoâng? - Caàn. Thaày lieàn cho nöôùc aáy. Vì oâng ta khoâng ñöôïc aên ñaõ laâu ngaøy neân uoáng vaøo lieàn cheát. Tyø-kheo taâm sinh nghi, beøn hoûi caùc Tyø-kheo khaùc, nhöng hoï cuõng khoâng quyeát ñoaùn ñöôïc. Thaày lieàn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo hoûi: - Thaày duøng taâm gì khi ñem cho? - Taâm vì lôïi ích. - Neáu vôùi taâm vì lôïi ích thì khoâng coù toäi. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Laïi nöõa, taïi nöôùc Öu-xaø-ni coù keû phaïm vöông phaùp neân bò chaët caû chaân tay, roài bò ñem boû vaøo trong röøng Thi Ñaø, gaàn choã cuûa Tyø-kheo ôû A-luyeän-nhaõ. Luùc aáy, coù moät ngöôøi giaø ñi xuaát gia, ñeán phieân thaày giöõ phoøng oác. Ngöôøi khoâng coù tay chaân kia laàn hoài leát ñeán choã thaày, noùi nhö sau: - Thöa thaày! Toâi raát thoáng khoå khoâng theå chòu noåi, thaày coù thuoác gì khoâng, cho toâi moät chuùt, toâi muoán cheát cho nhanh? - Ta khoâng phaûi laø Chieân-ñaø-la, laø keû saùt nhaân, vì sao laïi theo ta xin thuoác? - Thöa thaày! Khoâng phaûi vaäy, vì toâi ñau ñôùn quaù khoâng theå chòu noåi. Luùc aáy, oâng giaø kia khôûi taâm töø, suy nghó: “Coù tröôøng hôïp töông töï nhö theá, do uoáng nöôùc Toâ-tyø-la maø cheát”, lieàn hoûi: - OÂng muoán uoáng nöôùc Toâ-tyø-la khoâng? - Muoán uoáng! Thaày beøn ñöa nöôùc aáy cho uoáng. Uoáng xong, ngöôøi kia cheát lieàn. OÂng giaø taâm sinh nghi lieàn ñeán hoûi Tyø-kheo Tröôûng laõo. Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi: - OÂng duøng taâm gì khi ñem cho? - Taâm töø bi, ñeå cho oâng ta toaïi yù! - Tuy oâng coù taâm töø bi, nhöng khoâng coù trí tueä, laøm cheát ngöôøi, neân phaïm toäi Ba-la-di. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø hai tröôøng hôïp nöôùc traùi caây. 14. Gaïch: Baáy giôø, taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn, thaønh Xaù-veä, coù Tyø-kheo laøm

phoøng, ngöôøi laøm vöôøn ñöa gaïch cho thaày. Thaày caàm khoâng chaéc bò suùt tay rôi nhaèm treân ñaàu ngöôøi laøm vöôøn, khieán ngöôøi aáy bò vôõ ñaàu cheát lieàn töùc khaéc. Tyø-kheo taâm sinh nghi beøn ñeán hoûi Tyø-kheo Tröôûng laõo. Tyø-kheo Tröôûng laõo lieàn hoûi thaày: - Thaày duøng caùi taâm gì khi laøm rôi gaïch? - Vì toâi caàm khoâng chaéc neân bò rôi. - Neân caàm cho chaéc. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø gaïch. 15. Phaân raùc: Taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn nôi thaønh Xaù-veä, cöù naêm hoâm ñöôïc queùt doïn phaân raùc moät laàn. Luùc aáy, coù Tyø-kheo treû tuoåi böng phaân ñoå ngoaøi töôøng, ruûi thay ñoå nhaèm treân mình moät oâng giaø beänh xuaát gia ñang ñaïi tieåu tieän taïi choã aáy, khieán oâng khoâng theå ñöùng daäy noåi. Thaày kia laïi tieáp tuïc ñoå phaân raùc laøm cho oâng bò cheát. Tyø-kheo aáy ñoå phaân raùc beân chaân töôøng chaát cao leân, roài sôï e boïn troäm nöông nôi ñoù leo vaøo, beøn ra hoát ñoå choã khaùc, thì thaáy Tyø-kheo kia bò cheát, taâm sinh nghi. Thaày beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi laïi thaày: - Thaày duøng taâm gì khi ñoå phaân raùc? - Khoâng xem caån thaän. - Neáu khoâng xem caån thaän maø ñoå phaân raùc thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø phaân raùc. 16. Tyø-kheo khaát thöïc: Sau khi Phaät baùt Nieát-baøn, caùc Tyø-kheo soáng taïi Tinh xaù cuûa doøng hoï Thích, nöôùc Ca-duy-la-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc beøn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc. Khi aáy, coù moät coâ gaùi hoï Thích ñoan chaùnh, sau khi taém xong, coâ maëc y phuïc môùi, ñem thöùc aên cuùng döôøng cho Tyø-kheo roài cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân. Tyø-kheo thaáy theá, taâm duïc sinh khôûi, khoâng kieàm cheá ñöôïc lieàn bò xuaát tinh rôi nhaèm treân ñaàu coâ aáy. Nhöng coâ khoâng oaùn traùch beøn laáy vaït y chuøi ñi, roài noùi nhö sau: - Thaày ñöôïc lôïi ích raát lôùn, loøng duïc maïnh nhö vaäy maø vaãn coù theå tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Theá Toân. Khi aáy, Tyø-kheo taâm sinh nghi beøn ñeán hoûi Tröôûng laõo Tyø-kheo. Tröôûng laõo Tyø-kheo hoûi thaày: - Khi aáy, oâng duøng taâm gì? - Toâi thaáy thaân hình coâ ta tröôùc maët khoâng theå kieàm cheá ñöôïc. - Neân kheùo quaùn saùt saéc töôùng maø cheá ngöï taâm mình.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 30 620

Nhö theá laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø khaát thöïc. 17. Uaát truø: Sau khi Phaät ban Nieát-baøn, caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo ôû Tinh xaù cuûa doøng hoï Thích döôùi caây Ni-caâu-luaät, nöôùc Ca-duy-la-veä. Baáy giôø, Toân giaû Uaát Truø coù moät ngöôøi baïn cuõ, oâng ta coù hai ñöùa con ñeàu khaùc meï. Moät ñöùa, con cuûa baø hoï Thích, moät ñöùa con cuûa baø hoï khaùc. Khi oâng ta ñau naëng saép töø traàn, beøn di chuùc Toân giaû Uaát Truø nhö sau: - Thöa thaày! Sau khi toâi qua ñôøi, trong hai ñöùa con ñöùa naøo haâm moä phaùp Phaät, laøm haøi loøng thaày, xin thaày haõy chæ kho baùu döôùi ñaát cho noù. Sau khi oâng qua ñôøi, ñöùa con cuûa baø hoï Thích rong chôi theo baïn beø xaáu aùc, khoâng thích phaùp Phaät, khoâng ñeán nghe kinh, khoâng thích tuïng ñoïc. Coøn ñöùa con cuûa baø hoï khaùc thì ñi theo baïn laønh, öa thích phaùp Phaät, ñeán choã Uaát Truø tuïng ñoïc kinh giôùi, ñöôïc loøng Tröôûng laõo neân Tröôûng laõo noùi: - Khi cha ngöôi töø traàn coù di chuùc ta:

“Trong hai ñöùa con, ñöùa naøo öa thích phaùp Phaät thì neân chæ caùi kho baùu naøy”. Roài chæ choã kho cho noù. Nhôø vaäy, noù ñöôïc vaøng baïc chaâu baùu raát nhieàu, gia nghieäp trôû neân giaøu coù sung söôùng. Ñöùa con cuûa baø hoï Thích nghe theá beøn thöa vôùi Toân giaû A-nan: - Thöa thaày! Ñaây laø ñieàu baát thieän, khoâng phaûi tuøy thuaän. Toân giaû Uaát Truø ñem taøi saûn cuûa cha toâi cho ñöùa con cuûa baø hoï khaùc. Theo gia phaùp nhaø hoï Thích cuûa toâi thì ñöùa con cuûa baø hoï Thích ñöông nhieân keá thöøa söï nghieäp cuûa cha. Nhöõng taøi vaät sôû höõu ñeàu phaûi thuoäc veà toâi. A-nan noùi: - Ñoù laø caùch phaân xöû phi phaùp. Ta khoâng cuøng höôûng chung phaùp thöïc vaø vò thöïc vôùi ngöôøi aáy. Luùc aáy, La-haàu-la ñeán choã Uaát Truø, vì hai ngöôøi naøy cuøng moät Hoøa thöôïng, neân Uaát Truø noùi vôùi La-haàu-la: - Ñöøng höôûng chung phaùp thöïc, vò thöïc vôùi Toân giaû A-nan. - Vì sao vaäy? Uaát Truø thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc keå treân, roài tieáp: - Toâi khoâng coù vieäc gì maø A-nan khoâng höôûng chung phaùp thöïc vò thöïc cuøng toâi. La-haàu-la! Toâi cuøng vôùi oâng höôûng chung phaùp thöïc, vò thöïc. A-nan nghe La-haàu-la vôùi Uaát Truø cuøng höôûng chung phaùp thöïc, vò thöïc, do ñoù thaày cuõng khoâng höôûng chung phaùp thöïc, vò thöïc vôùi La- haàu-la. Khi coù ngöôøi ñöa thöùc aên ñeán cho Toân giaû A-nan, A-nan noùi:

- Haõy ñem ñöa cho La-haàu-la, con cuûa Theá Toân. Cuõng theá, khi coù ngöôøi ñöa thöùc aên ñeán cho Toân giaû La-haàu-la, La-haàu-la beøn noùi: - Haõy mang ñeán cho thò giaû cuûa Theá Toân. Vì vaäy, taïi nöôùc Ca-duy-la-veä trong baûy naêm chö Taêng khoâng boá- taùt, töï töù. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly ñang ôû trong nuùi Chi Ñeà, nhöõng ngöôøi hoï Thích beøn ñeán choã Toân giaû Öu-ba-ly noùi nhö sau: - Thöa thaày! Nhöõng oâng thaày baát thieän, khoâng tuøy thuaän cuûa toâi ñang soáng ôû ñôøi. Ca-duy-la-veä laø sinh quaùn cuûa Ñöùc Theá Toân, vì sao trong baûy naêm maø khoâng boá-taùt, töï töù? Kính xin Toân giaû ñeán ñoù hoøa giaûi giuùp cho! Öu-ba-ly lieàn ñeán ñoù, baûo nhöõng ngöôøi hoï Thích: - Haõy trang trí giaûng ñöôøng, traûi toïa cuï ñeïp, raûi hoa, ñoát höông, chuaån bò côm ñaõi Tyø-kheo khaùch. Tröôùc heát goïi La-haàu-la ñeán, roài giaáu thaày ôû moät choã kín, ñoàng thôøi môøi Toân giaû A-nan tôùi. Theá roài, boàng moät ñöùa treû con thaû ngoài treân ñaát. Khi Toân giaû A-nan ngoài xong, thaáy ñöùa beù döôùi ñaát, neáu thaày baûo “boàng” thì neân noùi “khoâng boàng”, mong Toân giaû cuøng vôùi La-haàu-la hoøa hôïp, thì toâi môùi boàng. Baûo nhö vaäy xong, Toân giaû Öu-ba-ly beøn ngoài, ñeán Toân giaû A-nan ngoài, roài ñeán caùc Tyø-kheo theo thöù lôùp cuøng ngoài. Khi aáy, moät ngöôøi phuï nöõ hoï Thích boàng moät haøi nhi tay ñang caàm bình söõa uoáng thaû ngoài döôùi ñaát. Ñöùa beù lieàn keâu khoùc. A-nan thaáy theá, loøng sinh thöông xoùt, lieàn baûo ngöôøi phuï nöõ aáy: - Haõy boàng ñöùa beù naøy leân. - Khoâng boàng! Neáu Toân giaû cuøng vôùi La-haàu-la hoøa hôïp thì toâi môùi boàng. Neáu khoâng hoøa hôïp thì toâi khoâng boàng. - Ñaây laø pheùp taéc cuûa Sa-moân, khoâng phaûi vieäc theá tuïc cuûa caùc ngöôøi, nhöng haõy boàng ñöùa beù ñi ñaõ. - Khoâng phaûi nhö vaäy. Baûo nhö vaäy ñeán ba laàn, hoï ñeàu töø khöôùc. A-nan lieàn baûo goïi La- haàu-la ñeán. Khi thaày ñeán roài, Toân giaû Öu-ba-ly noùi vôùi A-nan: - Ví nhö A-nan coù

ñaøn-vieät di chuùc nhö theá naøy: “Thöa Tröôûng laõo! Sau khi toâi meänh chung, Tröôûng laõo haõy cho nhö vaäy”, thì coù gì laø sai laàm. Toân giaû Uaát Truø cuõng nhö vaäy. Naøy A-nan! Taïi sao vì vieäc ñoù maø thaày baát hoøa vôùi La-haàu-la con cuûa Theá Toân. Nhö vaäy laø heát phaàn Tyø-ni. Ñoù goïi laø Uaát Truø. Toùm laïi, treân ñaây laø nguyeân taéc giôùi luaät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.